

CUMHURİYETİN 100. YILINA ÖZEL GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLER

ÖZET KİTAPÇIĞI

ÖN SÖZ

Cumhuriyetimizin 100. yılını iftiharla kutlarken eğitim sistemini kültür ve medeniyetimizin ortaya koyduğu insan tasavvurundan hareketle bilim ve teknolojinin ışığında özverili çalışmalarla daha da güçlendirmeyi hedefleyerek bir dizi etkinlik ve çalışma gerçekleştirdik.

1-2 Kasım 2023'te düzenlenen "**Cumhuriyetin 100. Yılında Öğretmenlerin Gözüyle Teknoloji ve Eğitim Bölgesel Çalıştayı**"nda eğitim teknolojilerinin eğitimimize katkıları ve öğretmenlerimizin teknoloji kullanımı ele alınmış ve böylece öğretmenlerimizin tecrübelerini paylaşması ve teknolojinin eğitimdeki etkisini değerlendirmesi adına verimli bir platform sağlanmıştır. Elde edilen veriler, eğitimde teknoloji konusunda atılacak adımlara da yol gösterecek niteliktedir.

26-27 Aralık 2023'te gerçekleştirilen "**Öğretmenlerin Gözüyle Cumhuriyetin 100. Yılında Eğitim Sempozyumu**" ise öğretmenlerimizin daha görünür kılınması, meslekî ve kişisel gelişimlerinin desteklenmesi, bilgi ve tecrübelerinin paylaşılmasına imkân sunulması amacıyla düzenlenmiştir. Bu sempozyumla bir toplumu köklerine bağlayan ana damarın eğitim öğretim olduğu şuuruyla bir araya gelen öğretmenlerimizin, cumhuriyetimizin geleceğine katkı sağlayacak eğitim teamüllerini tartıştığı bir ortam oluşturulmuştur.

Medeniyetimizin derin izlerini taşıyan Türkiye Yüzyılı'nda insani, millî ve manevi değerleri kazanmış, kendi kültürünü özümsemiş, ilim ehli, fen ve teknolojiye öncü, dilini doğru ve etkili kullanan bir nesil yetiştirmek gayesi içinde olmakla birlikte eğitimde yenilikçi, dijital dünya ve yapay zekâ ile bütünleşik öğrenme ve öğretme süreçleri oluşturmayı hedeflemekteyiz. Bu hedeflere binaen eğitim felsefesi ve değerleri, eğitimdeki yeni yaklaşımları, eğitimde teknolojik gelişmeleri, sürdürülebilirlik ve eğitim konularındaki mevcut durumu ele alan "**Cumhuriyetin 100. Yılı: Eğitimde Geleceğe Bakış Raporu**" hazırlanmıştır.

Türkiye'nin eğitim vizyonunu ve öğretmenlerin rolünü ele alan "**Cumhuriyetin İkinci Yüzyılı Olan Türkiye Yüzyılı'nda Eğitim ve Öğretimde Öğretmenin Rolü ve Gelişimi Raporu**" hazırlanmıştır. Türkiye'nin eğitim alanında daha ileriye taşınması için önemli stratejik öneriler sunulan bu raporda eğitimin geleceği, öğretmenin mesleki gelişimi, teknolojik ilerlemeler, kültürel miras ve değerler eğitimi, kapsayıcılık ve erişilebilirlik gibi temel ve önemli konularda öğretmenlerin görüş ve beklentilerine yer verilmiştir. Türkiye Yüzyılı'nda ülkemizi her alanda yüceltecek öğretmenlerin görüş ve beklentilerini bir araya getiren bu rapor, eğitim sistemimizin daha etkili ve sürdürülebilir bir şekilde gelişmesine katkıda bulunacaktır.

Bu çalışmaların hazırlanmasında destekleri ile katkı sunan değerli akademisyenlerimize ve emek veren kıymetli öğretmenlerimize, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığındaki mesai arkadaşlarımıza teşekkür eder, cumhuriyetimizin ikinci yüzyılında eğitim sistemimize katkı sağlayacak her türlü çalışmanın önemine binaen çalışmalarımızın devam edeceğini beyan etmek isterim.

Cihad DEMIRLI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanı

CUMHURİYETİN 100. YILI
KAPSAMINDA
GERÇEKLEŞTİRİLEN
FAALİYETLER

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	2
CUMHURİYETİN 100. YILI KAPSAMINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLERİN TANITIMI	6
FAALİYETLERE İLİŞKİN TAKVİM	7

FAALİYET 1 CUMHURİYETİN 100. YILINDA ÖĞRETMENLERİN GÖZÜYLE TEKNOLOJİ VE EĞİTİM BÖLGESEL ÇALIŞTAYLARI

AMAÇ.....	10
KAPSAM.....	11
ÇALIŞMA GRUPLARI	12
SONUÇLAR	15
1. ÖĞRETMENLERİN BAKIŞ AÇISIYLA TEKNOLOJİ KULLANIMINA İLİŞKİN SONUÇLAR.....	15
2. TEKNOLOJİNİN EĞİTİM ORTAMLARINDA KULLANIMINA İLİŞKİN SONUÇLAR.....	16
3. TEKNOLOJİNİN EĞİTİM SÜREÇLERİNE ETKİSİNE İLİŞKİN SONUÇLAR.....	17
4. YAPAY ZEKÂNIN EĞİTİME ENTEGRASYONUNA İLİŞKİN SONUÇLAR.....	18
ÖNERİLER.....	19

FAALİYET 2 ÖĞRETMENLERİN GÖZÜYLE CUMHURİYETİN 100. YILINDA EĞİTİM SEMPOZYUMU

AMAÇ.....	22
SEMPOZYUM TAKVİMİ.....	23
FAALİYETLER.....	23
SEMPOZYUM TEMALARI	24
SEMPOZYUM PANELLERİ.....	27
BİLİM VE DEĞERLENDİRME KURULU.....	28
SUNUMA HAK KAZANAN 250 BİLDİRİNİN TEMALARA DAĞILIMI	28
SEMPOZYUM SONRASINDA.....	30

FAALİYET 3

CUMHURİYETİN YÜZÜNCÜ YILI: EĞİTİMDE GELECEĞE BAKIŞ RAPORU

AMAÇ.....	34
RAPOR YAZMA SÜRECİ.....	35
BÖLÜMLER.....	36
RAPORA AİT SAYISAL VERİLER.....	37
1. BÖLÜM: EĞİTİM FELSEFESİ VE DEĞERLER.....	38
2. BÖLÜM: EĞİTİMDE YENİ YAKLAŞIMLAR.....	39
3. BÖLÜM: TEKNOLOJİ VE EĞİTİM.....	40
4. BÖLÜM: SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE EĞİTİM.....	41

FAALİYET 4

CUMHURİYETİN İKİNCİ YÜZYILI OLAN TÜRKİYE YÜZYILI'NDA EĞİTİM VE ÖĞRETİMDE ÖĞRETMENİN ROLÜ VE GELİŞİMİ RAPORU

GİRİŞ.....	44
YÖNTEM.....	45
ÖLÇEKTE VE ODAK GRUP GÖRÜŞMELERİNDE YER ALAN TEMA VE ALT TEMALAR.....	46
BULGU VE SONUÇLAR.....	47
ÖNERİLER.....	57

CUMHURİYETİN 100. YILI
KAPSAMINDA
GERÇEKLEŞTİRİLEN
FAALİYETLER

CUMHURİYETİN 100. YILI KAPSAMINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLERİN TANITIMI

Millî Eğitim Temel Kanunu'nda belirtildiği gibi millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerimizi gelecek nesillere aktarırken millî mücadelemizin köklü hatırasını yaşatmak üzere Cumhuriyetimizin 100. yılının ülkemizin dört bir yanında, yurt dışı temsilciliklerimizde büyük bir coşkuyla kutlanacağı, 100. Yıl Kutlamaları'nın Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı koordinasyonunda yürütüleceği 2023/27 sayılı Genelge ile bildirilmiştir.

İlgi Genelge çerçevesinde alınan karar gereği **"Cumhuriyetimizin 100. Yıl Kutlamaları"** kapsamında aşağıda yer alan 4 başlık içeriğinin yürütme ve koordinasyon işlemleri Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığımıza verilmiş ve Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının web sitesi <https://yuzuncuyil.gov.tr/> adresinde de sunulmuştur.

1

Öğretmenlerin Rolü ve Gelişimi İle İlgili Veri/Görüş Toplanması

2

Teknoloji ve Eğitim Bölgesel Çalıştaylarının Gerçekleştirilmesi

3

Öğretmenlerin Gözüyle Cumhuriyetin 100. Yılında Eğitim Sempozyumu'nun Düzenlenmesi

4

Geleceğe Bakış Raporu Oluşturulması

Bu kapsamda Başkanlığımız koordinesinde bahse konu faaliyetler gerçekleştirilmiş ve raporlar hazırlanmıştır. Bahse konu 4 faaliyetin çıktısı olan raporların paydaşlara tanıtılması amacıyla bu kitapçık hazırlanmıştır.

FAALİYETLERE İLİŞKİN TAKVİM

1-2 Kasım 2023

1

Cumhuriyetin 100. Yılında Öğretmenlerin Gözüyle Teknoloji ve Eğitim Bölgesel Çalıştayı

Öğretmenlerin Gözüyle Cumhuriyetin 100. Yılında Eğitim Sempozyumu

2

26-27 Aralık 2023

31 Aralık 2023

3

Cumhuriyetin İkinci Yüzyılı Olan Türkiye Yüzyılı'nda Eğitim ve Öğretimde Öğretmenin Rolü ve Gelişimi Raporunun Yayınlanması

Cumhuriyetin 100. Yılı: Eğitimde Geleceğe Bakış Raporunun Yayınlanması

4

31 Aralık 2023

12 Ocak 2024

5

Öğretmenlerin Gözüyle Cumhuriyetin 100. Yılında Eğitim Sempozyumu Program ve Bildiri Özetleri Kitabı'nın Yayınlanması

Cumhuriyetin 100. Yılında Öğretmenlerin Gözüyle Teknoloji ve Eğitim Bölgesel Çalıştayı Raporunun Yayınlanması

6

13 Mart 2024

20 Mart 2024

7

Öğretmenlerin Gözüyle Cumhuriyetin 100. Yılında Eğitim Sempozyumu Bildiri Kitabı'nın Yayınlanması

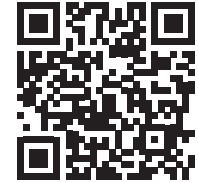
CUMHURİYETİN 100. YILI
KAPSAMINDA
GERÇEKLEŞTİRİLEN
FAALİYETLER

1.FAALİYET

**CUMHURİYETİN 100. YILINDA
ÖĞRETMENLERİN GÖZÜYLE
TEKNOLOJİ VE EĞİTİM
BÖLGESEL ÇALIŞTAYLARI**

Rapora ulaşmak için karekodu okutunuz.

AMAÇ

CUMHURİYETİN 100. YILI KAPSAMINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLER

Teknoloji destekli eğitim; bilgi aktarmaktan ziyade öğrencileri gelecekteki zorluklara karşı daha donanımlı hâle getirmekte, öğrencilerin küresel bir perspektifle düşünmelerini sağlamakta ve dijital vatandaşlık becerilerini geliştirmektedir. Bunu sağlayacak öğretmenlerin teknolojiyi etkili bir biçimde kullanma becerileri, öğrencilere daha kişiselleştirilmiş ve farklı öğrenme deneyimleri kazandırma noktasında kritik bir öneme sahiptir. Bu bağlamda “Cumhuriyetin 100. Yılında Öğretmenlerin Gözüyle Teknoloji ve Eğitim Çalıştayı” düzenlenmiş; teknolojinin eğitimdeki rolü, öğretmenlerin yeni sorumlulukları ve bu değişim sürecinde eğitimdeki en iyi uygulamalar üzerine detaylı tartışmalar yapılmıştır.

“Teknoloji ve Eğitim Bölgesel Çalıştayı” ile eğitimde teknoloji kullanımının mevcut durumunu değerlendirmek için öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin teknoloji ve eğitim temel konusu altında dört tema ile ilgili görüşleri alınmıştır.

Bu temalar;

- ▶ Öğretmenlerin Bakış Açısıyla Teknoloji Kullanımı
- ▶ Teknolojinin Eğitim Ortamlarında Kullanımı
- ▶ Teknolojinin Eğitim Süreçlerine Etkisi
- ▶ Yapay Zekâ İçerikli Uygulamaların Eğitimde Kullanımı

Bu görüşler ile Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılı olan “Türkiye Yüzyılı”nda teknolojik gelişmelerin eğitim alanındaki etkilerinin, sunduğu fırsatların ve geliştirilmesi gereken alanların belirlenmesi amaçlanmıştır.

FAALİYET 1

CUMHURİYETİN 100. YILINDA ÖĞRETMENLERİN GÖZÜYLE TEKNOLOJİ VE EĞİTİM BÖLGESEL ÇALIŞTAYLARI

“Teknoloji ve Eğitim Bölgesel Çalıştayları” 1-2 Kasım 2023 tarihlerinde 7 ilde eş zamanlı olarak gerçekleştirilmiştir.

- **Ankara** İç Anadolu Bölgesi
- **Antalya** Akdeniz Bölgesi
- **Erzurum** Doğu Anadolu Bölgesi
- **Gaziantep** Güneydoğu Anadolu Bölgesi
- **İstanbul** Marmara Bölgesi
- **İzmir** Ege Bölgesi
- **Samsun** Karadeniz Bölgesi

Kasım 2023

PT	SA	CA	PE	CU	CT	PZ
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

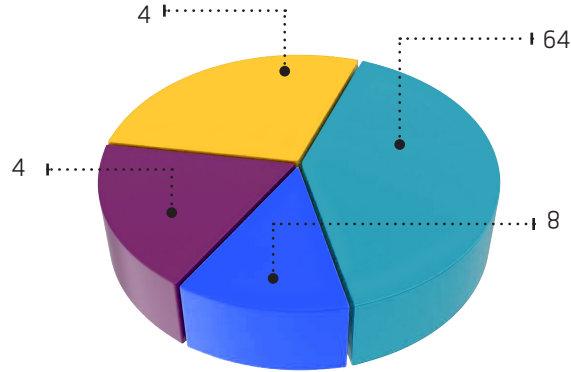
ÇALIŞMA GRUPLARI

CUMHURİYETİN 100. YILI
KAPSAMINDA
GERÇEKLEŞTİRİLEN
FAALİYETLER

FAALİYET 1

CUMHURİYETİN 100. YILINDA
ÖĞRETMENLERİN GÖZÜYLE
TEKNOLOJİ VE EĞİTİM
BÖLGESEL ÇALIŞTAYLARI

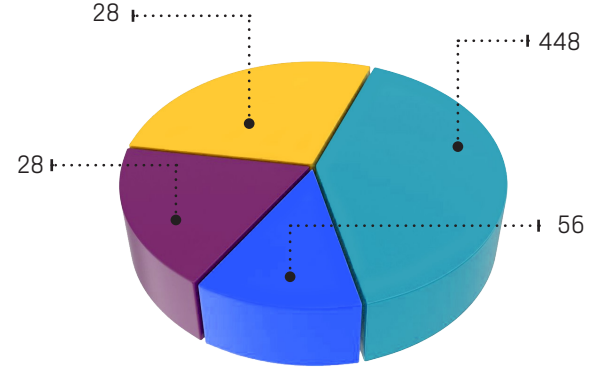
Bir İl İçin Katılımcılar

Öğretmen
Yönetici
Akademisyen
MEB Temsilcisi

Toplam: 80 Kişi

Tüm Katılımcılar

Öğretmenler
Okul Yöneticileri
Akademisyenler
MEB Temsilcileri

Toplam: 560 Kişi

Grafik 1: Teknoloji ve Eğitim Bölgesel Çalıştayları Katılımcı Sayıları

Çalıştay temaları çerçevesinde hazırlanan çalıştay soruları 28 çalışma grubunda eş zamanlı oturumlarla tartışılmıştır. Gruplarda yürütülen tartışmalar ve grup görüşleri raportör tarafından tutanağa geçirilmiştir. Ardından elde edilen veriler nitel araştırma yaklaşımına uygun olarak içerik analizi tekniği kullanılarak analiz edilmiştir.

ÇALIŞTAYLARA KATILIM SAĞLAYAN ÖĞRETMEN VE OKUL YÖNETİCİLERİNİN BİLGİLERİ

1. GRUP		2. GRUP		3. GRUP		4. GRUP	
Öğretmenler		Öğretmenler		Öğretmenler		Öğretmenler	
2	Bilişim Teknolojileri	2	Bilişim Teknolojileri	2	Bilişim Teknolojileri	2	Bilişim Teknolojileri
1	Okul Öncesi	1	Okul Öncesi	1	Okul Öncesi	1	Okul Öncesi
1	Özel Eğitim	1	Özel Eğitim	1	Özel Eğitim	1	Özel Eğitim
1	Yabancı Dil	1	Yabancı Dil	1	Yabancı Dil	1	Yabancı Dil
1	Türkçe/T. D. ve Edebiyatı	1	Türkçe/T. D. ve Edebiyatı	1	Türkçe/T. D. ve Edebiyatı	1	Türkçe/T. D. ve Edebiyatı
1	İlköğretim Matematik /Matematik	1	İlköğretim Matematik /Matematik	1	İlköğretim Matematik /Matematik	1	İlköğretim Matematik /Matematik
1	Fen Bilimleri/Fizik/Kimya/Biyoloji	1	Fen Bilimleri/Fizik/Kimya/Biyoloji	1	Fen Bilimleri/Fizik/Kimya/Biyoloji	1	Fen Bilimleri/Fizik/Kimya/Biyoloji
1	Sosyal Bilimler/Tarih/Coğrafya	1	Sosyal Bilimler/Tarih/Coğrafya	1	Sosyal Bilimler/Tarih/Coğrafya	1	Sosyal Bilimler/Tarih/Coğrafya
1	Rehberlik	1	Rehberlik	1	Rehberlik	1	Rehberlik
1	İHL Meslek Öğretmeni	1	İHL Meslek Öğretmeni	1	İHL Meslek Öğretmeni	1	İHL Meslek Öğretmeni
1	Görsel Sanatlar	1	Görsel Sanatlar	1	Müzik	1	Müzik
2	Meslek Dersi Öğretmeni	2	Meslek Dersi Öğretmeni	2	Meslek Dersi Öğretmeni	2	Meslek Dersi Öğretmeni
Okul Yöneticileri		Okul Yöneticileri		Okul Yöneticileri		Okul Yöneticileri	
1	Okul Öncesi Kurumu Okul Yöneticisi	1	İlkokul, Ortaokul Okul Yöneticisi	1	Özel Eğitim Kurumu Okul Yöneticisi	1	Anadolu İmam Hatip Lisesi Okul Yöneticisi
1	Ortaöğretim Genel Müdürlüğüne Bağlı Kurumların Okul Yöneticisi	1	Ortaöğretim Genel Müdürlüğüne Bağlı Kurumların Okul Yöneticisi	1	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Okul Yöneticisi	1	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Okul Yöneticisi

ÇALIŞMA GRUPLARI

CUMHURİYETİN 100. YILI KAPSAMINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLER

Çalıştayların planlanması ve gerçekleştirilmesi sürecinde ilgili il millî eğitim müdürlükleri ile işbirliği yapılmıştır. Her ildeki çalıştaylara Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Kurul Üyeleri Bakanlığın ilgili birimlerinden daire başkanları ve MEB temsilcisi olarak uzman personel katılım sağlamıştır.

FAALİYET 1

CUMHURİYETİN 100. YILINDA ÖĞRETMENLERİN GÖZÜYLE TEKNOLOJİ VE EĞİTİM BÖLGESEL ÇALIŞTAYLARI

- 1 Temel Eğitim Genel Müdürlüğü
- 2 Ortaöğretim Genel Müdürlüğü
- 3 Din Öğretimi Genel Müdürlüğü
- 4 Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü
- 5 Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
- 6 Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü
- 7 Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- 8 Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- 9 Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü

SONUÇLAR

Elde edilen sonuçlar 4 başlık altında yapılandırılmıştır.

1 Öğretmenlerin Bakış Açısıyla Teknoloji Kullanımı

3 Teknolojinin Eğitim Ortamlarında Kullanımı

2 Teknolojinin Eğitim Süreçlerine Etkisi

4 Yapay Zekânın Eğitime Entegrasyonu

1. ÖĞRETMENLERİN BAKIŞ AÇISIYLA TEKNOLOJİ KULLANIMINA İLİŞKİN SONUÇLAR

- Öğretmen görüşleri doğrultusunda, teknoloji araçlarıyla iletişimde buldukça öğrencilerin dil ve iletişim becerileri, üst düzey beceriler ve öğrenme becerilerinin geliştiği sonucuna ulaşılmıştır.
- Teknolojinin eğitimde sağladığı tasarruf, zaman ve maliyet açısından öne çıkan bir diğer avantajdır.
- Elde edilen sonuçlar ölçme ve değerlendirme süreçlerinde teknoloji kullanımı ile öğretmenlerin, öğrenci performansını daha kapsamlı bir şekilde değerlendirmeleri ve geri bildirim sağlamalarının desteklendiğini göstermektedir.
- Sonuçlar, teknolojinin eğitimde somutlaştırma, zengin öğrenme ortamları oluşturma, öğrencilere aktif katılım imkânı tanıma ve gerçek öğrenme ortamı oluşturma alanlarında etkili olduğunu göstermektedir.
- Öğrencilere aktif katılım imkânı tanıma konusunda elde edilen sonuçlar, teknolojinin öğrencileri edilgen konumdan çıkararak aktif öğrenmeye yönlendirdiğini göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerini yönlendirmelerine ve öğrenmeye daha fazla katılım göstermelerine olanak tanımaktadır.
- Sonuçlar, eğitimde teknoloji kullanımının öğrencilerin motivasyonunu artırmasını, öğrenme süreçlerini daha etkili hâle getirmesini ve farklı öğrenme stillerine uygun öğrenme deneyimleri sunarak öğrencilerin başarı düzeyini artırabileceğini göstermektedir.
- Öğretmenlerin teknoloji becerilerini geliştirmeleri ve güncel teknoloji eğilimlerini takip etmeleri için düzenli hizmet içi eğitimlerin yanı sıra ödüllendirmelerin ve teşviklerin uygulanması önemli görülmüştür.

**CUMHURİYETİN 100. YILI
KAPSAMINDA
GERÇEKLEŞTİRİLEN
FAALİYETLER**

FAALİYET 1

**CUMHURİYETİN 100. YILINDA
ÖĞRETMENLERİN GÖZÜYLE
TEKNOLOJİ VE EĞİTİM
BÖLGESEL ÇALIŞTAYLARI**

2. TEKNOLOJİNİN EĞİTİM ORTAMLARINDA KULLANIMINA İLİŞKİN SONUÇLAR

- Araştırmada elde edilen bulgular, etkileşimli tahtaların eğitim sürecine sunduğu katkıları göstermektedir. Bu katkılar arasında zaman tasarrufu, öğrenci dikkatini çekme, kalıcı öğrenmeyi destekleme ve öğretim materyallerini zenginleştirme öne çıkmaktadır.
- Araştırma sonuçlarına göre etkileşimli tahtaların kullanımında karşılaşılabilecek olası riskler arasında öğrencilerin pasifleşmesi, dikkat dağınıklığı ve sağlık sorunları bulunmaktadır. Buna ek olarak kontrolsüz kullanım, teknoloji bağımlılığı ve bakım zorlukları etkileşimli tahtaların olumsuz yönleri olarak vurgulanmaktadır.
- Araştırma bulguları, artırılmış ve sanal gerçeklik uygulamalarının eğitimde simülasyon, sanal gezi, soyut kavramları somutlaştırma ve 3 boyutlu modelleme gibi katkılar sağladığına işaret etmektedir.
- Öğretmenlerin artırılmış ve sanal gerçeklik uygulamalarını daha etkin bir şekilde kullanabilmeleri için belirttikleri ihtiyaçlar arasında içerik geliştirme, ücretsiz uygulamaların artırılması, fiziki şartların iyileştirilmesi, hizmet içi eğitimlerin düzenlenmesi ve teknik altyapının güçlendirilmesi bulunmaktadır.
- Öğretmenler, sanal sınıflar ve uzaktan eğitim uygulamalarının eğitim öğretim sürecinde sunduğu avantajlara dikkat çekmişlerdir. En belirgin avantaj, zaman ve mekândan bağımsız öğrenmeye imkân sağlamasıdır. Uygulamaların, özellikle bazı platformlar aracılığıyla derslerin kaydedilip paylaşılması, asenkron eğitimlerin artması ve bu sayede zaman tasarrufu sağlanması öne çıkan bir katkıdır.
- Araştırma verileri doğrultusunda teknolojiye erişimdeki sosyoekonomik eşitsizlik ve dijital okuryazarlık eksikliğini aşmak için öğrencilere ekonomik destek ve dijital okuryazarlık eğitimi sağlanması gerektiğine ulaşılmıştır.
- Üstün yetenekli öğrencilerin de dâhil olmak üzere özel gereksinimli öğrenciler ve özel gereksinimli öğretmenlerin teknoloji kullanımını etkileyen faktörler arasında öne çıkanlar arasında elektronik içerik eksikliği ve teknolojiye erişim yer almaktadır. Eğitim süreçlerinin desteklenmesi ve daha zengin öğrenme ortamları sunulabilmesi için özel gereksinimli öğrencilerin ve öğretmenlerin özellikleri göz önünde bulundurularak uygun içeriklerin geliştirilmesi ve bu öğrencilerle öğretmenlere yönelik teknolojik materyal ve imkânların sağlanması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

3. TEKNOLOJİNİN EĞİTİM SÜREÇLERİNE ETKİSİNE İLİŞKİN SONUÇLAR

- Araştırmanın sonuçları, görsel ve işitsel uyarıcılardan kaynaklanan çeşitlilik aracılığıyla teknolojinin öğrenme deneyimlerini zenginleştirdiğini ve öğrencilerin derslere katılımını artırdığını göstermektedir.
- Ayrıca eğitimde teknoloji kullanımına yönelik elde edilen bulgular, teknoloji kullanımının öğrencilere etkileşimli erişim imkânı sağlama ve öğrenme materyallerini çeşitlendirme açısından önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Teknolojinin öğretim yöntemlerini çeşitlendirme ve öğrencilerin farklı öğrenme stillerine uygun bir öğrenme ortamı sağlama konusundaki rolü önem arz etmektedir.
- Teknolojinin eğitimdeki rolü ve öğrenci motivasyonu üzerindeki etkileri geniş bir perspektiften değerlendirildiğinde, doğru kullanıldığında ve öğrenci ihtiyaçlarına uygun şekilde entegre edildiğinde önemli avantajlar sağladığı görülmektedir.
- Eğitimde teknoloji kullanımının hızlı, verimli ve etkili bir öğrenme sürecini destekleyebileceği, fakat aynı zamanda dengeli ve kontrollü bir şekilde yönetilmesi gerektiği sonucuna varmak mümkündür.
- Araştırmanın ders kitaplarının elektronik içeriklerle geliştirilmesine yönelik bulguları, eğitimde dijitalleşmenin olumlu etkilerini ortaya koymaktadır. Dijital içeriklerin hızlı erişim, öğrenme süreçlerini zenginleştirme ve farklı duyu organlarına hitap ederek etkili öğrenmeyi destekleme avantajları bulgularda dikkati çeken önemli noktalaradır.
- Teknolojinin ölçme ve değerlendirme süreçleri üzerindeki olumlu etkileri; çeşitli ölçme yöntemlerinin öğrencilere sunması, anında geri bildirim sağlaması, öğrencilerin hızlı düzeltmeler yapma imkânı ve ilerlemelerini etkili bir şekilde takip etme fırsatı sunmaktadır.
- Araştırma bulguları, öğretmenlerin ölçme değerlendirme süreçlerinde daha fazla interaktif ve öğrenci merkezli uygulamalara odaklanmaları, yapay zekâ destekli ölçme araçlarının geliştirilmesi ve ölçme değerlendirme sistemlerine öğrenci katılımının artırılması gibi konularda ilerleme kaydedilmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır.

4. YAPAY ZEKÂNIN EĞİTİME ENTEGRASYONUNA İLİŞKİN SONUÇLAR

- Elde edilen bulgular doğrultusunda öğretmenlerin çoğunluğunun yapay zekâ teknolojilerine dair yeterli bilgiye sahip olmadıkları ve bu nedenle etkin bir şekilde kullanamadıkları görülmüştür.
- Elde edilen bulgular doğrultusunda yapay zekâ araçları konusunda genel bilgi sahibi olan öğretmenlerin ise bu araçları eğitim öğretim süreçlerine nasıl entegre edecekleri konusunda bilgileri olmadığı ortaya çıkmıştır.
- Yapay zekâ araçlarının kullanım örneklerine yönelik araştırma sonuçları, öğretmenlerin genellikle soru hazırlama, sunum hazırlama, metin oluşturma, araştırma yapma, görsel arama ve hazırlama, ders planı hazırlama gibi alanlarda bu teknolojileri tercih ettiğini göstermektedir.
- Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, yapay zekâ araçlarının eğitimde sunduğu faydalar arasında zaman tasarrufu, materyal geliştirme, ölçme ve değerlendirme, dil öğretimi ve öğretmenler ile öğrencilere destek sağlaması gibi konular ön plana çıkmaktadır.
- Elde edilen sonuçlar bu teknolojilerin potansiyel riskleri arasında öğrencileri tembelliğe alıştırmaması, gizlilik ve güvenlik sorunları, etik endişeler ve siber zorbalık gibi konulara da dikkat çekmektedir.
- Ulaşılan sonuçlar arasında yapay zekâ araçlarıyla ilgili olarak öğretmen, öğrenci ve velileri de kapsayacak şekilde güvenlik ve gizlilik, etik, siber zorbalık ve kişisel verilerin korunması konularında farkındalık eğitimlerinin düzenlenmesi ihtiyacı bulunmaktadır.
- Dijital okuryazarlık eğitimlerinin yaygınlaştırılması, bilgi güvenliği politikalarının geliştirilmesi ve öğrencilerin siber zorbalığa karşı korunması için iş birliğinin güçlendirilmesi de önemli ihtiyaçlar arasında yer almaktadır.
- Araştırma sonuçları öğretmenlerin yapay zekâ araçlarını eğitim öğretim süreçlerinde kullanabilmek amacıyla branş temelli, uygulamalı ve yüz yüze olacak şekilde hizmet içi eğitime ihtiyaç duyduklarına işaret etmektedir.

ÖNERİLER

- Öğrenciler için hazırlanan ve MEB'in dijital eğitim platformlarında yayınlanan elektronik içeriklerin sürekli güncellenmesi ve çeşitlendirilmesi, etkileşimli öğrenme deneyimleri için yeni özellikler eklenmesi, özel gereksinimli ve üstün yetenekli öğrencilere özel içeriklerin geliştirilmesi,
- Eğitim fakültesi öğrencilerine dersin öğretim programında yer alan kazanımların gerçekleştirilmesi için elektronik içerik hazırlamaya yönelik eğitim verilmesi,
- Öğretmenlere yönelik teknolojinin eğitime entegrasyonu konusunda branş bazlı ve kazanımlara odaklanan şekilde düzenli eğitim programları sunarak pedagojik stratejilere uygun olarak teknoloji uygulamalarını adapte etmelerini destekleyecek atölye çalışmalarının ve eğitim programlarının düzenlenmesi,
- Öğretmenlere yönelik teknolojik ve pedagojik bilgilerini entegre etmelerine yardımcı olacak seviye bazlı, alan bazlı ve etkileşimli olacak şekilde sistematik hizmet içi eğitimler gerçekleştirilmesi,
- Öğretmenlere yönelik elektronik içerik hazırlama, yapay zekâ, artırılmış ve sanal gerçeklik uygulamalarını daha etkin bir şekilde kullanabilmeleri için içerik geliştirmeye yönelik ücretsiz uygulamaların sağlanması, bu konuda hizmet içi eğitimlerin düzenlenmesi ve teknik altyapının güçlendirilmesi konularında okullara destek sağlanması,
- Ailelere yönelik dijital okuryazarlık ve teknoloji kullanımı konusunda bilgilendirme programları düzenlenerek okullar aracılığıyla yüz yüze ve uzaktan veli eğitimleri düzenlenmesi,
- Öğretmenlere, teknoloji kullanımı konusunda ödüller ve kariyer basamaklarında avantajlar sunulması, başarılarının duyurulması gibi teşvik mekanizmalarının hayata geçirilmesi,
- Öğretmenlerin etkileşimli tahtaları daha etkili bir şekilde kullanabilmeleri için bakım-onarım destekleri ve altyapı iyileştirmeleri gibi ihtiyaçları karşılamaya yönelik okullara destekler sağlanması, bu amaçla ilçelerde/okullarda sorumlu bilişim teknolojileri öğretmenleri görevlendirilmesi önerilmektedir.

CUMHURİYETİN 100. YILI
KAPSAMINDA
GERÇEKLEŞTİRİLEN
FAALİYETLER

2.FAALİYET

ÖĞRETMENLERİN GÖZÜYLE CUMHURİYETİN 100. YILINDA EĞİTİM SEMPOZYUMU

Rapora ulaşmak için karekodu okutunuz.

AMAÇ

CUMHURİYETİN 100. YILI KAPSAMINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLER

Cumhuriyetin 100. yılında eğitimin inşasında ve bekasında söz sahibi öğretmenlerimizin maarif davamızın bugünü ve geleceği hususundaki fikirlerini almak ve eğitimde Türkiye Yüzyılı'na en iyi nasıl katkıda bulunabileceklerini ortaya koymak amacıyla 26-27 Aralık'ta Ankara'da "**Öğretmenlerin Gözüyle Cumhuriyetin 100. Yılında Eğitim Sempozyumu**" gerçekleştirilmiştir. Bu sempozyum öğretmenlerin gözüyle günümüzde eğitimin güçlü yönlerini ve fırsatlarını, eğitim öğretim sürecinde öğretmenlerin rolünü, tecrübelerini ve geleceğe dair beklentilerini daha iyi anlamak; eğitim sisteminin güncel durumu ve gelecekteki muhtemel değişimleri hakkında elde edilecek değerlendirmelerle eğitimde iyileştirmeler yapmak için atılacak adımlara katkı sağlamak amacıyla düzenlenmiştir.

1500 katılımcının takip ettiği sempozyumda iki panel, **100 sözlü** sunum, **25 poster** sunumu, **125 video** sunum, **16 stant** ile birlikte eğitimin çeşitli alanlarına odaklanarak, geleceğimizin teminatı olan öğrencilerimize daha iyi bir eğitim sunma adına önemli konular ele alınmıştır.

FAALİYET 2

ÖĞRETMENLERİN GÖZÜYLE CUMHURİYETİN 100. YILINDA EĞİTİM SEMPOZYUMU

SEMPOZYUM TAKVİMİ

<u>TARİH</u>	<u>FAALİYETLER</u>
08 Eylül 2023	Sempozyum İnternet Sitesinin Açılması
08 Eylül 2023	Başvuru Kılavuzunun Sempozyum İnternet Sitesinde Yayımlanması
09-20 Ekim 2023	Sempozyum İçin Başvuruların Alınması
13 Kasım 2023	Başvuruların Değerlendirilmesi ve Sonuçların Duyurulması
3 Aralık 2023	Bildiri Tam Metinlerinin Gönderilmesi
26-27 Aralık 2023	Sempozyumun Gerçekleştirilmesi
12 Ocak 2024	Bildiri Özetleri Kitabı'nın Yayımlanması
23 Mart 2024	Bildiri Tam Metinlerinin Kitaplaştırılması

SEMPOZYUM TEMALARI

Öğretmenlerin Gözüyle Cumhuriyetin 100. Yılında Eğitim Sempozyumu'nda yedi ana tema ve bunlara bağlı yirmi dokuz alt tema belirlenmiştir.

1 ÖĞRETMENLİK VE MESLEKİ GELİŞİM

Öğretmenlerin Eğitim ve Öğretimdeki Yeri ve Önemi
Öğretmenlerin Sosyal Değişimi
Öğretmenlerin Mesleki Tatminleri ve Gelişimleri
Öğretmenlerin Hayat Boyu Öğrenme Eğilimleri
Kriz Durumlarında Öğretmenin Rolü

2 EĞİTİMDE KÜLTÜREL MİRAS VE DEĞERLER EĞİTİMİ

Millî ve Manevi Değerlerin Eğitimi ve Öğretimi
Eğitimde Kültür ve Medeniyet Bilinci
Şahsiyet Eğitimi
Duygu Terbiyesi
Demokrasi Bilinci

3 EĞİTİM VE ÖĞRETİM SÜRECİ

Yeni Yaklaşımlar ve Girişimcilik
İyi Uygulamalar
Öğretim Programları
Ölçme ve Değerlendirme
Eğitim Ortamları

4

TEKNOLOJİK GELİŞMELERİN EĞİTİME ETKİSİ

Eğitimde Teknoloji Kullanımı
Dijital Okuryazarlık
Yapay Zekâ İçerikli Uygulamalar

5

EĞİTİMDE KAPSAYICILIK VE REHBERLİK

Kapsayıcı Eğitim
Eğitimde Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık
Ders Dışı Sosyal Etkinlikler

6

YURT DIŞI TÜRK OKULLARI VE MİLLETLERARASI OKULLAR

Öğretmenlerin Gözüyle Bu Okullarda Eğitim
Bu Okullarda Öğrenen Profili
Bu Okullarda İnsan Yetiştirme Anlayışları

7

EĞİTİMDE PAYDAŞLARIN ROLÜ VE KATILIMI

Öğrenci ile Öğretmen İletişimi
Veli, Aile ve Okul İlişkisi
Okul Yöneticisi ve Eğitim Hiyerarşisi
Zümreler Arası İş Birliği
Öğretmen ve Sivil Toplum Kuruluşları

PAYDAŞ KURUMLAR

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Türkiye Bilimler Akademisi
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
Türkiye Maarif Vakfı

KATKI SUNAN KURUMLAR

Türk Dil Kurumu
Türk Tarih Kurumu
Yunus Emre Enstitüsü

STANT AÇAN KURUMLAR

Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
Ortaöğretim Genel Müdürlüğü
Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü
Temel Eğitim Genel Müdürlüğü
Mesleki Eğitim Genel Müdürlüğü
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü
Olgunlaşma Enstitüsü
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı
Türkiye Bilimler Akademisi
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
Türkiye Maarif Vakfı
Türk Dil Kurumu
Türk Tarih Kurumu
Yunus Emre Vakfı

SEMPOZYUM PANELLERİ

1

EĞİTİMDE KÜLTÜREL MİRAS VE DEĞERLER EĞİTİMİ PANELİ

26 Aralık 2023 (Salı)

Prof. Dr. Recep KAYMAKCAN

Prof. Dr. Selma YEL

Doç. Dr. Ubeydullah SEZİKLİ

Dr. Necdet SUBAŞI

Erol ERDOĞAN

2

EĞİTİM SİSTEMİNE TEKNOLOJİ ENTEGRASYONU PANELİ

27 Aralık 2023 (Çarşamba)

Prof. Dr. Hafize KESER

Prof. Dr. Ferhan ODABAŞI

Prof. Dr. Süleyman Sadi SEFEROĞLU

Prof. Dr. Mehmet FIRAT

BİLİM VE DEĞERLENDİRME KURULU

Başvurular, farklı üniversitelerden ve farklı alanlardan akademisyenlerin bulunduğu Bilim ve Değerlendirme Kurulları tarafından değerlendirilmiştir. Sempozyum Bilim Kurulu'nda 112, Değerlendirme Kurulu'nda ise 136 akademisyen görev almıştır.

Belirlenen temalar kapsamında yurt içi ve yurt dışından 1336 bildiri başvurusu yapılmıştır. Değerlendirme sonucunda 78 ilden ve beş ülkeden (Almanya, Azerbaycan, Mali, Romanya, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti) 250 bildiri sunuma hak kazanmıştır. İki gün boyunca 100 bildiri beş salonda eş zamanlı olarak yüz yüze sunulmuş, fuaye alanında 25 bildirin poster sunumu yapılmış ayrıca 125 bildirin video sunumları sempozyum öncesinde resmî sosyal medya hesaplarına yüklenmiştir.

SUNUMA HAK KAZANAN 250 BİLDİRİNİN TEMALARA DAĞILIMI

Öğretmenlik ve Mesleki Gelişim	14
Eğitimde Kültürel Miras ve Değerler Eğitimi	20
Eğitim ve Öğretim Süreci	27
Teknolojik Gelişmelerin Eğitime Etkisi	16
Eğitimde Kapsayıcılık ve Rehberlik	9
Yurt Dışı Türk Okulları ve Milletlerarası Okullar	4
Eğitimde Paydaşların Rolü ve Katılımı	10

SÖZLÜ SUNUM

POSTER SUNUM

Öğretmenlik ve Mesleki Gelişim	4
Eğitimde Kültürel Miras ve Değerler Eğitimi	6
Eğitim ve Öğretim Süreci	6
Teknolojik Gelişmelerin Eğitime Etkisi	6
Eğitimde Kapsayıcılık ve Rehberlik	2
Yurt Dışı Türk Okulları ve Milletlerarası Okullar	1
Eğitimde Paydaşların Rolü ve Katılımı	1

VIDEO SUNUM

Öğretmenlik ve Mesleki Gelişim	20
Eğitimde Kültürel Miras ve Değerler Eğitimi	19
Eğitim ve Öğretim Süreci	44
Teknolojik Gelişmelerin Eğitime Etkisi	16
Eğitimde Kapsayıcılık ve Rehberlik	11
Yurt Dışı Türk Okulları ve Milletlerarası Okullar	1
Eğitimde Paydaşların Rolü ve Katılımı	15

SEMPOZYUM SONRASINDA

CUMHURİYETİN 100. YILI KAPSAMINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLER

Eğitim öğretim sürecinde çağı yakalayan, teknolojik gelişmelerden faydalanan, yeni fikirler üreten öğretmenlerimizin çalışmalarının duyurulması amacıyla hazırlanan **Öğretmenlerin Gözüyle Cumhuriyetin 100. Yılında Eğitim Sempozyumu Program ve Bildiri Özetleri Kitabı 12 Ocak 2024**'te, sempozyumun tam metinlerini içeren bildiri kitabı ise **23 Mart 2024**'te paydaşlarımızın istifadesine sunulmuştur. Ayrıca sempozyum bitiminde sözlü sunumu yapılan **100 bildirinin videosu** Başkanlığımızın çevrim içi platformlarında yayımlanmıştır. Bildiri kitabında yer alan karekodlar aracılığıyla bu sunumlara erişim sağlanabilmektedir.

FAALİYET 2

ÖĞRETMENLERİN GÖZÜYLE CUMHURİYETİN 100. YILINDA EĞİTİM SEMPOZYUMU

POSTER
SUNUM

STAND

FUAYE
ALANI

SÖZLÜ
SUNUM

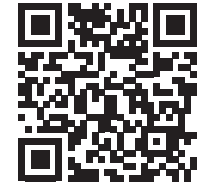
CUMHURİYETİN 100. YILI
KAPSAMINDA
GERÇEKLEŞTİRİLEN
FAALİYETLER

3.FAALİYET

**CUMHURİYETİN 100. YILI:
EĞİTİMDE GELECEĞE
BAKIŞ RAPORU**

Rapora ulaşmak için karekodu okutunuz.

AMAÇ

CUMHURİYETİN 100. YILI
KAPSAMINDA
GERÇEKLEŞTİRİLEN
FAALİYETLER

21. yüzyılın getirdiği fırsatların ve problemlerin yönetilmesinde gerekli bilgi, beceri ve değerleri insanlığa sağlama noktasında eğitim, merkezi bir öneme sahiptir. Millî Eğitim Bakanlığı, Türkiye Yüzyılını **“Eğitimin Yüzyılı”** olarak tanımlayarak, yeni yüzyılda eğitimde yenilik ve gelişimlere uyumlu stratejilerin uygulanacağı bir geleceği hedeflemektedir. İnsanların topluma uyum sağlamalarının, sağlıklı kişilik geliştirebilmelerinin, iyi insan ve vatandaş olabilmelerinin yolu nitelikli bir eğitim sürecinden geçmektedir. Eğitimdeki her pozitif gelişme, yeni yüzyılda Türk milletinin varlığını sürdürmesi, gelişmesi, güçlenmesi ve refah seviyesini artırması açısından çok önemlidir. Bu bağlamda, **“Cumhuriyetin 100. Yılı: Eğitimde Geleceğe Bakış Raporu”** dört farklı bölüm ve zengin konu başlıkları etrafında sunduğu bilgilerle eğitimin geleceği açısından gerçekçi bir projeksiyon oluşturmayı hedeflemiştir. Bu çalışmanın Türkiye Yüzyılı hedeflerine ulaşmada gerekli eğitim politikalarının oluşturulmasına yönelik bir kaynak görevi görmesi ve tüm eğitimciler için bir başvuru metni olması amaçlanmıştır.

FAALİYET 3

CUMHURİYETİN 100. YILI:
EĞİTİMDE GELECEĞE
BAKIŞ RAPORU

RAPOR YAZMA SÜRECİ

1 Eylül 2023

● Proje Başlangıcı

14 Eylül 2023

● Çalışma ve Koordinasyon Toplantısı

Eylül-Kasım 2023

● Rapor Yazımı

13- 14 Kasım 2023

● Eğitimde Geleceğe Bakış Raporu Hazırlama Çalıştayı

Aralık 2023

● Uzman Değerlendirmeleri ve Revizyon

31 Aralık 2023

● Raporun Yayınlanması

BÖLÜMLER

CUMHURİYETİN 100. YILI
KAPSAMINDA
GERÇEKLEŞTİRİLEN
FAALİYETLER

1

EĞİTİM FELSEFESİ VE DEĞERLER

3

TEKNOLOJİ VE EĞİTİM

2

EĞİTİMDE YENİ YAKLAŞIMLAR

4

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE EĞİTİM

FAALİYET 3

CUMHURİYETİN 100. YILI:
EĞİTİMDE GELECEĞE
BAKİŞ RAPORU

KATKI VEREN KURUMLAR

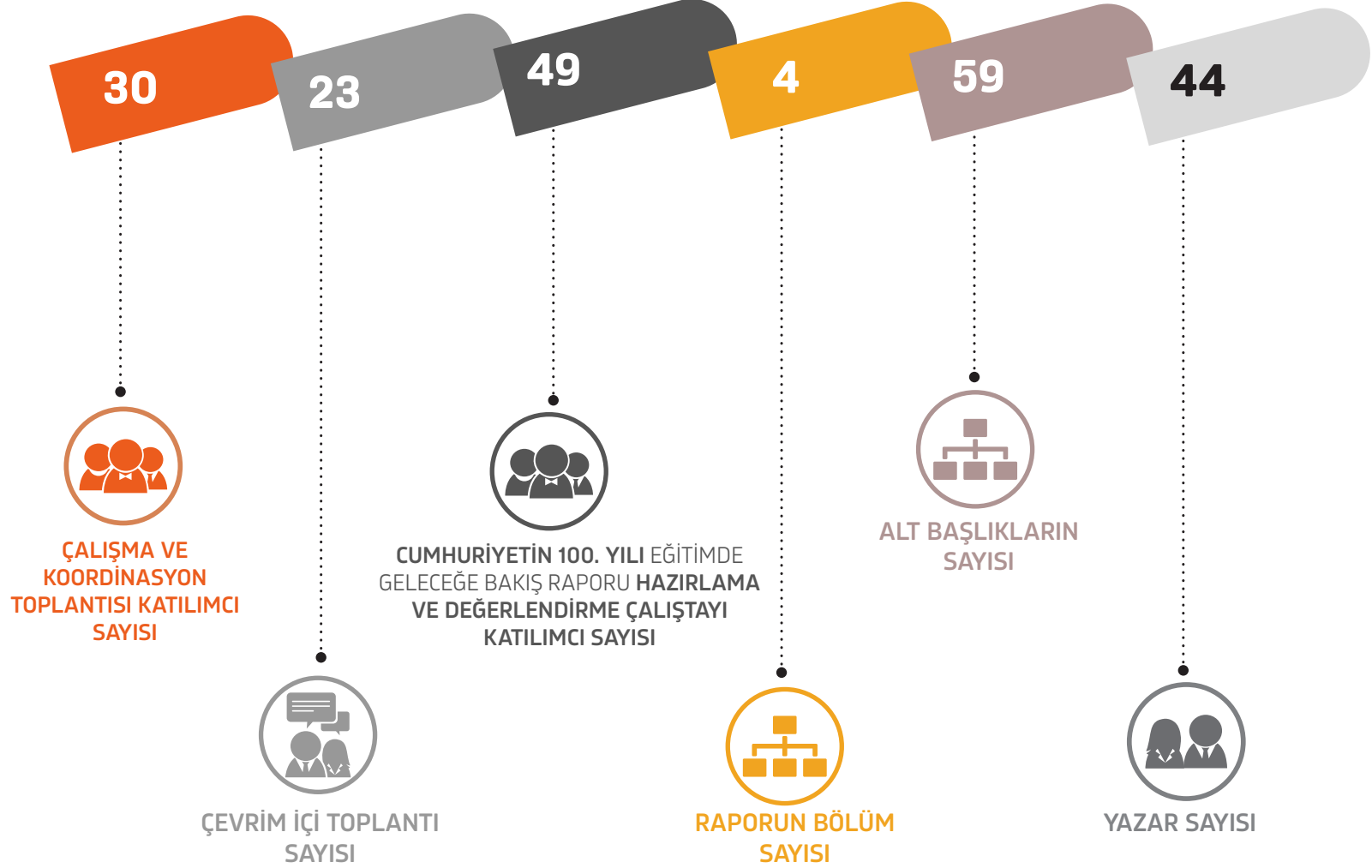

TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ
TURKISH ACADEMY OF SCIENCES

TÜBİTAK

RAPORA AİT SAYISAL VERİLER

1. BÖLÜM: EĞİTİM FELSEFESİ VE DEĞERLER

Toplumun eğitim anlayışını belirleyen, hangi ilkelerin ön planda olacağını tayin eden ve bireylerin karakter, sosyal, ahlaki ve ruhsal gelişiminde belirleyici rol oynayan eğitim felsefesi ve değerler, gelecekteki eğitim sistemlerinin şekillenmesinde temel bir öneme sahiptir. Değerlere dayalı bir eğitim felsefesi, bireyleri sadece bilgi ve becerilerle donatmayı değil aynı zamanda bireylerin etik değerlere, sosyal sorumluluk anlayışına ve kültürel farklılıklara duyarlı olmalarını sağlama da önemli bir role sahiptir. Bu bağlamda Cumhuriyetin ikinci yüzyılına girerken hedeflenen amaçlara ulaşmada değerler eğitimi ve uygulamalarına yönelik çalışmaların yapılması önem arz etmektedir. Bu bölümde farklı başlıklar altında eğitim felsefesi, değerler ve ahlâk eğitimi, mesleki etik ve dijitalleşmenin getirdiği etik sorunlar incelenmiştir.

BÖLÜM KONULARI

1. Eğitim Felsefesi ve Değerler
2. Değerler ve Ahlak Eğitimi
3. Eğitim Çalışanlarının Meslek Etiği
4. Değerler ve Ahlak Eğitimi Yaklaşımları
5. Değerler ve Ahlak Eğitimi Uygulamaları
6. Dijitalleşme, Popüler Kültür ve Etik Sorunlar

2. BÖLÜM: EĞİTİMDE YENİ YAKLAŞIMLAR

Eğitim, günümüzdeki ve gelecekteki küresel zorlukların üstesinden gelmede hayati bir öneme sahiptir, zira bilgi ve öğrenme, yenilenme ve dönüşümün temelini oluşturmaktadır. Teknolojideki gelişmeler, küreselleşme ve değişen toplumsal ihtiyaçlar eğitim uygulamalarının da değişmesi ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır. Bu da eğitimde yeni yaklaşımların geliştirilmesi ve uygulanmasını gerektirmektedir. Öğrenmede hem yapısal ve toplumsal açıdan hem de mekân açısından farklı yaklaşımlar ortaya çıkmıştır. Bunun yanında öğrenmenin ölçülmesi ve eğitim yönetimi alanlarında hâlihazırda mevcut gelişmeler yanında geleceğe yönelik farklı öngörülerin varlığı dikkat çekmektedir. Bu bölümde eğitimde öğrenme ve eğitimde dönüşüm, ölçme ve değerlendirme, eğitim yönetimi başlıklarında geleceğe yönelik ancak günümüzde de yararlanılabilecek çeşitli eğitim yaklaşımları ve yönelimleri hakkında bilgiler verilmiştir.

BÖLÜM KONULARI

1. ÖĞRENME VE EĞİTİMDE DÖNÜŞÜM

- 1.1. Sorgulamaya Dayalı Öğrenme
- 1.2. İş Birlikli Öğrenme
- 1.3. Bağlam Temelli Öğrenme
- 1.4. Aktif Öğrenme
- 1.5. Hayat Boyu Öğrenme
- 1.6. Beceri Temelli Eğitim Yaklaşımları
- 1.7. Esnek Program Tasarımı
- 1.8. Kapsayıcı Eğitim
- 1.9. Sosyal Fayda
- 1.10. İnovasyon
- 1.11. Mesleki Eğitim
- 1.12. Eğitimde Değişen Roller
- 1.13. Okul Dışı Öğrenme Ortamları

2. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMLARI

- 2.1. Nasıl Ölçeceğiz?
- 2.2. Nasıl Değerlendireceğiz?

3. EĞİTİM YÖNETİMİ YAKLAŞIMLARI

- 3.1. Okul Yöneticisi Yeterlikleri
- 3.2. Okul Yöneticilerinin Liderlik Davranışları
- 3.3. Eğitim Kurumlarında Veriye Dayalı Yönetim

3. BÖLÜM: TEKNOLOJİ VE EĞİTİM

Gelecek teknolojilerine dair öngörüler, eğitimin bu teknolojik değişiklikleri yakalama ve değişikliklere uyma noktasında kilit rolünün altını çizmektedir. Teknolojideki hızlı gelişim ve değişimler; bireylerin değişen dijital yeterliliklere sahip olma, yeni dijital öğrenme ortamlarına uyum sağlama, değişen öğrenme rollerine adapte olma, eğitimin planlanma ve yönetiminde eksikleri tamamlama gibi ihtiyaçların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu ihtiyaçlar ancak doğru öngörülerle oluşturulmuş eğitim sistemi ve uygulamalarla karşılanabilecektir. Bu bölümde dijital yeterlilikler ve teknoloji öğretimi, teknoloji destekli öğrenme ortamları, dijital dünyada öğrenmenin dönüşümü, eğitimde teknolojik planlama ve yönetimi konuları ele alınmıştır.

BÖLÜM KONULARI

1. DİJİTAL YETERLİKLER- TEKNOLOJİ ÖĞRETİMİ

- 1.1. Dijital Yeterlikler
- 1.2. Yapay Zekâ Okuryazarlığı
- 1.3. Eğitimde Bilgi İşlemsel Düşünme
- 1.4. Teknolojinin Güvenli Kullanımı

2. TEKNOLOJİ DESTEKLİ ÖĞRENME ORTAMLARI

- 2.1. Sürükleyici Sanal Öğrenme Ortamları
- 2.2. Eğitsel Veri Madenciliği ve Öğrenme Analitikleri
- 2.3. Eğitimde Yapay Zekâ Entegrasyonu
- 2.4. Okul İçi Öğretim Teknolojileri

3. DİJİTAL DÜNYADA ÖĞRENMENİN DÖNÜŞÜMÜ

- 3.1. Dijital Dünyada Öğrenen
- 3.2. Dijital Dünyanın Öğretmeni
- 3.3. Öğrenmenin Dönüşümünde Teknoloji

4. EĞİTİMDE TEKNOLOJİ PLANLAMA VE YÖNETİMİ

- 4.1. Eğitimde Teknoloji Planlaması
- 4.2. Eğitimde İş Zekâsı Uygulamaları
- 4.3. Eğitimde Dijital Dönüşümün Geleceği
- 4.4. Eğitim Sistemlerinde Blok Zinciri Teknolojileri

4. BÖLÜM: SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE EĞİTİM

Sürdürülebilirlik geleceğin eğitim sistemlerinin şekillenmesinde başat öneme sahip itici güçlerden biridir. Çevresel, ekonomik ve sosyal açılardan dengeli ve uzun vadeli bir kalkınmayı hedeflemesi açısından sürdürülebilirlik; eğitimi daha kapsamlı, etkili ve toplumun ihtiyaçlarına daha duyarlı hâle getirmede önemli bir role sahiptir. Eğitimin hedeflediği geleceğin bireylerinin; çevresel sorunlar, doğal kaynakların etkin kullanımı ve toplumsal adalet gibi sürdürülebilirlik ilkeleri konusunda bilgi sahibi olarak sadece kendi ihtiyaçlarını değil, aynı zamanda gelecek nesillerin ihtiyaçlarını da göz önünde bulunduran bir düşünce yapısına sahip olmaları önem arz etmektedir. Bu bölümde eğitim ekseninde sürdürülebilirliğin temelleri ve hedefleri, çevresel, ekonomik ve toplumsal sürdürülebilirlik ile sürdürülebilir bir toplum inşasında eğitimin işlevi konuları ele alınmıştır.

BÖLÜM KONULARI

1. EĞİTİM EKSENİNDE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

- 1.1. Sürdürülebilir Kalkınmanın Tanımı, Kapsamı ve Önemi
- 1.2. Sürdürülebilirliğe İlişkin Farklı Bakış Açıları
- 1.3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri
- 1.4. Nitelikli Eğitim ve Sürdürülebilir Kalkınma

2. ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

- 2.1. Gezegenin Durumu ve Çevre Eğitimi
- 2.2. Eğitim Kurumlarının Çevresel Sürdürülebilirliğe İlişkin Sorumlulukları

3. EKONOMİK KALKINMA

- 3.1. Eğitim ve Kalkınma İlişkisi
- 3.2. Eğitim Kurumlarının Ekonomik Sürdürülebilirliğe İlişkin Sorumlulukları

4. TOPLUMSAL KALKINMA

- 4.1. Toplum ve Kültürün Tanımı ve Çerçevesi
- 4.2. Yoksulluk ve Eğitimin Sürdürülebilirliği
- 4.3. Göç ve Eğitimin Sürdürülebilirliği
- 4.4. Kadın ve Kız Çocuklarının Güçlendirilmesi ve Sürdürülebilirlik
- 4.5. Sağlıklı Bireyler ve Toplumlar
- 4.6. Kapsayıcı Eğitim ve Sürdürülebilirlik
- 4.7. Eğitim Kurumlarının Toplumsal Roller ve Sürdürülebilirliğe İlişkin Sorumlulukları

5. SÜRDÜRÜLEBİLİR EĞİTİMİN BİLEŞENLERİ

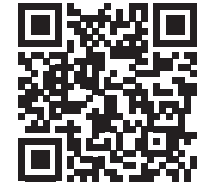
- 5.1. Sürdürülebilirliğin Öğretim Programına Entegrasyonu
- 5.2. Sürdürülebilir Eğitimin Paydaşları: Öğretmen
- 5.3. Sürdürülebilir Eğitimin Paydaşları: Öğrenci
- 5.4. Sürdürülebilir Eğitimin Paydaşları: Aile
- 5.5. Sürdürülebilir Eğitimin Paydaşları: Okul Yönetimi

CUMHURİYETİN 100. YILI
KAPSAMINDA
GERÇEKLEŞTİRİLEN
FAALİYETLER

4.FAALİYET

CUMHURİYETİN İKİNCİ YÜZYILI
OLAN TÜRKİYE YÜZYILI'NDA
EĞİTİM VE ÖĞRETİMDE
ÖĞRETMENİN ROLÜ VE GELİŞİMİ

Rapora ulaşmak için karekodu
okutunuz.

GİRİŞ

CUMHURİYETİN 100. YILI KAPSAMINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLER

Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100. yılı, ülkemizde ve dünyanın dört bir yanında çeşitli etkinliklerle, coşkuyla ve heyecanla kutlanmıştır. Bu kapsamda Millî Eğitim Bakanlığı tarafından Cumhuriyetimizin 100. yılına özel olarak bir dizi faaliyet planlanmış ve uygulanmıştır. Bunlardan biri de Cumhuriyetimizin 100. yılında eğitimin geleceği konusunda öğretmenlerin görüşlerini ve beklentilerini ortaya koyan bir araştırma raporunun hazırlanmasıdır. Bu kapsamda hazırlanan araştırma raporu, "Türkiye Yüzyılı" olarak adlandırılan Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılına ilişkin aşağıda yer alan temalarda öğretmenlerimizin görüş ve beklentilerini ortaya koymaktadır:

1

Eğitim ve gelecek (Türk eğitim sisteminin sahip olması gereken özellikler)

2

Öğretmenlik mesleği (öğretmenliğin meslek olarak seçilmesinde ve öğretmenlerin verimliliğinde rol oynayan faktörler)

3

Mesleki gelişim (faaliyet türleri ve konuları)

4

Genel olarak öğretim (öğretmen beceri ve nitelikleri, ölçme-değerlendirme yaklaşımları, teknolojik gelişmeler)

FAALİYET 4

CUMHURİYETİN İKİNCİ YÜZYILI OLAN TÜRKİYE YÜZYILI'NDA EĞİTİM VE ÖĞRETİMDE ÖĞRETMENİN ROLÜ VE GELİŞİMİ

YÖNTEM

Paralel karma yöntem kullanılan bu araştırmada nicel ve nitel veriler eş zamanlı olarak toplanmış ve bunlara eşit ağırlık verilmiştir.

Nicel Aşama:

Uluslararası eğitim kuruluşları tarafından öğretmenlerin genel olarak eğitim öğretim ile ilgili görüş ve beklentilerini ortaya koymak amacıyla geliştirilen çeşitli anketlerle ölçekler incelenmiş, elde edilen neticelerle alan yazısına dayanarak “**TTKB Öğretmenin Rolü ve Gelişimi**” ölçeği hazırlanmıştır.

1145 öğretmen ile yürütülen ön uygulama sonrası ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmış ve nihai hâline ulaşan ölçek MEB anket modülü üzerinden **1-10 Kasım 2023 tarihlerinde** tüm Türkiye'deki öğretmenlerin erişimine sunulmuştur.

Geliştirilen ölçeği tüm illerden resmî ve özel okul/kurumlarda görev yapan toplam **54810 öğretmenimiz** doldurmuştur.

Nitel Aşama:

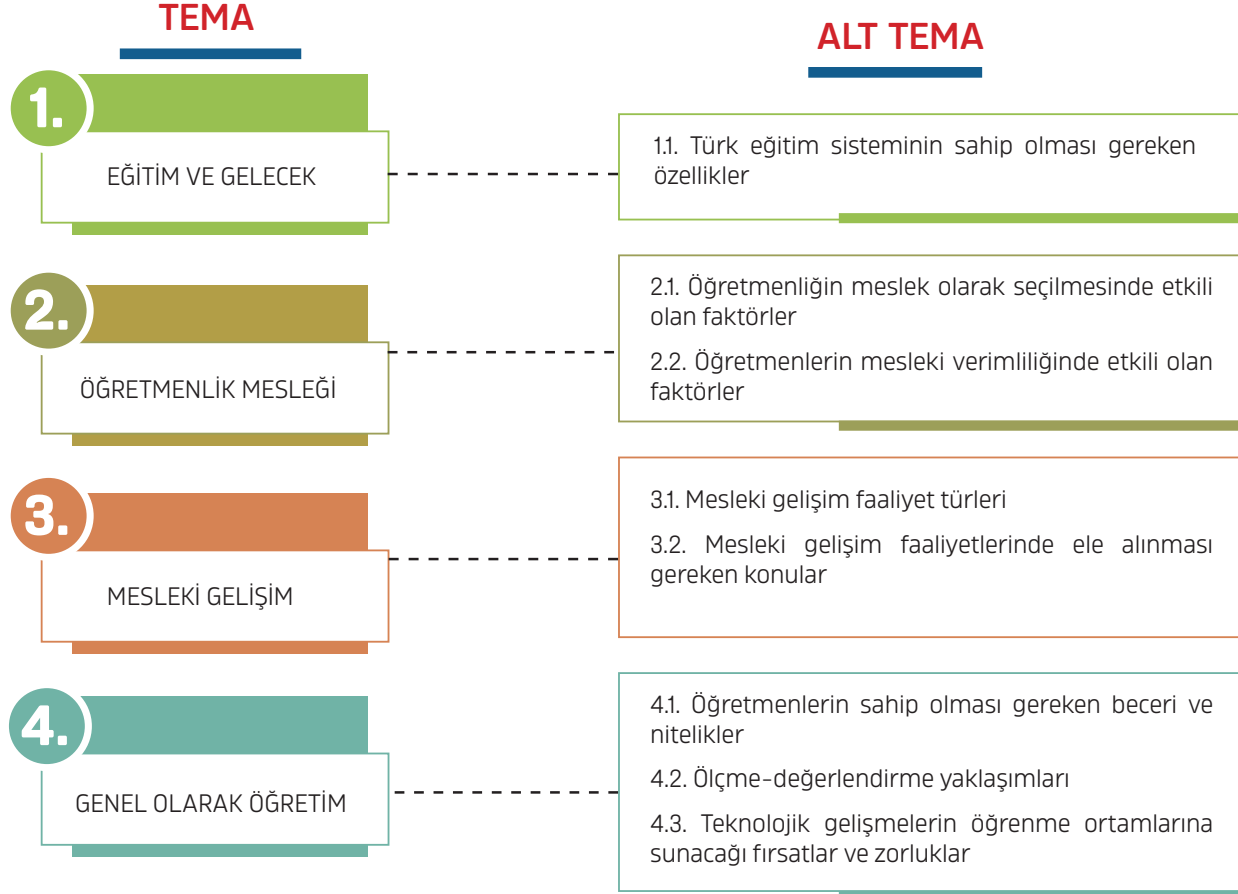
Ankara ilinde Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî ve özel okul/kurumlarda görev yapmakta olan ve farklı branşlardan toplam **32 öğretmen odak grup** görüşmelerine katılım sağlamıştır. Katılımcılar sekizer kişilik gruplar hâlinde dört farklı salonda belirlenen temaları araştırmacılar tarafından yöneltilen sorular üzerinde tartışmışlardır.

Her bir grupta yer alan öğretmenlerin alanları şu şekildedir:

ÖLÇEKTE VE ODAK GRUP GÖRÜŞMELERİNDE YER ALAN TEMA VE ALT TEMALAR

“TTKB Öğretmenin Rolü ve Gelişimi” ölçeğinde ve odak grup görüşmelerinde yer alan dört tema ve sekiz alt tema aşağıda sunulmuştur:

- Nicel aşamadan elde edilen veriler betimsel ve çıkarımsal istatistik kullanılarak analiz edilmiştir.
- Odak grup görüşmelerinden elde edilen veriler, tematik analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir.
- Veriler öncelikle sistematik olarak düzenlenmiş, daha sonra temalara ayrılarak kodlanmıştır.

BULGU VE SONUÇLAR

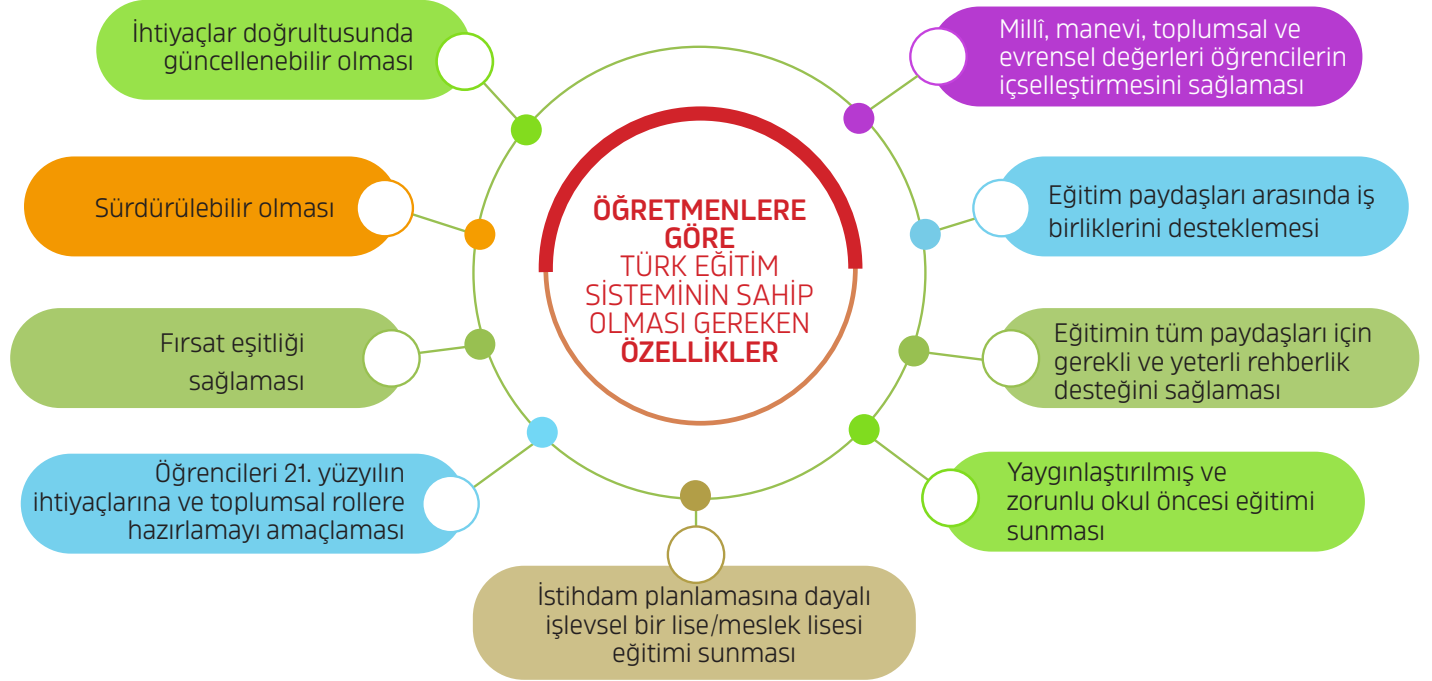
“TTKB Öğretmenin Rolü ve Gelişimi” ölçeği sekiz alt temaya ilişkin hazırlanan sekiz ölçekten oluşmaktadır. Her bir ölçek için öğretmenlerin en yüksek katılma oranına sahip olduğu ölçek maddeleri aşağıda belirtilmiştir.

ÖLÇEK ADI	ÖLÇEK MADDESİ	ORAN
Türk eğitim sisteminin sahip olması gereken özellikler	Öğrencileri 21. yüzyılın ihtiyaçlarına hazırlamayı amaçlamalıdır.	%93,98
Öğretmenliğin meslek olarak seçilmesinde etkili olan faktörler	Mesai saatleri ve çalışma takviminin uygun olması	%67,46
Öğretmenlerin mesleki verimliliğinde etkili olan faktörler	Öğretmenlerin okul paydaşlarıyla olumlu ilişkiler kurması	%72,50
Mesleki gelişim faaliyet türleri	Ulusal veya uluslararası hareketlilik	%66,14
Mesleki gelişim faaliyetlerinde ele alınması gereken konular	21. yüzyıl becerilerinin gelişiminin desteklenmesi	%89,63
Öğretmenlerin sahip olması gereken beceri ve nitelikler	Gelişen ve değişen koşullara uyum sağlama	%85,43
Ölçme-değerlendirme yaklaşımları	Beceri temelli değerlendirme	%80,07
Teknolojik gelişmelerin öğrenme ortamlarına sunacağı fırsat ve zorluklar	Teknoloji, geniş bir eğitim kaynakları yelpazesine erişim olanağı sağlayacaktır.	%85,58

Oranlar “yüksek düzeyde” ve “çok yüksek düzeyde” ya da “katılıyorum” ve “kesinlikle katılıyorum” düzeylerindeki oranların toplanması ile elde edilmiştir.

BULGU VE SONUÇLAR

Odak grup görüşmelerinden alt temalara ilişkin elde edilen bulgu ve sonuçlar sırasıyla sunulmuştur:

FAALİYET 4

CUMHURİYETİN
İKİNCİ YÜZYILI OLAN
TÜRKİYE YÜZYILI'NDA
EĞİTİM VE ÖĞRETİMDE
ÖĞRETMENİN ROLÜ VE GELİŞİMİ

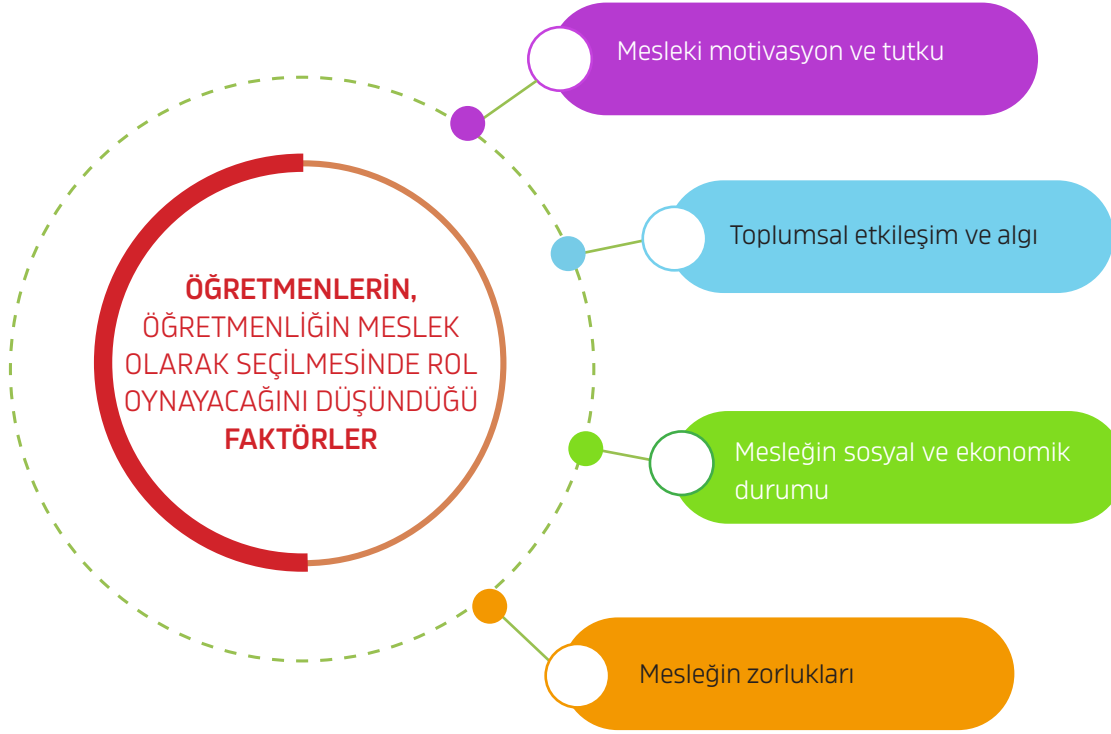
”

“Millî ve manevî değerlere sahip bir eğitim sistemi olması gerekiyor. Türk eğitimi sistemi tabii ki her zaman için yeniliklere açık olmalı. Çağın ihtiyaçlarına cevap vermeli ama bununla birlikte asla değerlerimizi kaybetmeden kaybettirmeden yol alması gerekiyor.”

“

”

“Halalarım, teyzelerim, kız kardeşim öğretmen. Ben iyi bir öğretmenin, iyi bir ebeveynin, öğretmen olan bir ebeveynin çocuğu olarak bu mesleği gerçekten isteyerek seçtim. Severek de yapıyorum.”

“

BULGU VE SONUÇLAR

CUMHURİYETİN 100. YILI KAPSAMINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLER

FAALİYET 4

CUMHURİYETİN İKİNCİ YÜZYILI OLAN TÜRKİYE YÜZYILI'NDA EĞİTİM VE ÖĞRETİMDE ÖĞRETMENİN ROLÜ VE GELİŞİMİ

”

“Çalıştığımız kurumun öğretmenlerin motivasyonunu düşürmemesi lazım. İdarecinin öğretmene destek olması gerekir. [...] Öğretmenlerin kuruma aidiyet duyguları desteklenmeli.”

“

”

“Uzaktan eğitim faaliyetleri, hani pandemi döneminde tabii mecburi olarak yaptık ama bence yüz yüze olan seminerler daha verimli oluyor. Artık mesleki eğitimlerin okulun ihtiyacına göre uygulamalı olması gerektiğini düşünüyorum.”

“

BULGU VE SONUÇLAR

CUMHURİYETİN 100. YILI KAPSAMINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLER

FAALİYET 4

CUMHURİYETİN İKİNCİ YÜZYILI OLAN TÜRKİYE YÜZYILI'NDA EĞİTİM VE ÖĞRETİMDE ÖĞRETMENİN ROLÜ VE GELİŞİMİ

”

“Eskiden bilgi 30 yılda bir değişiyordu. Artık yeni çağda üç yılda bir değişiyor, bilgi değişiyor. Dolayısıyla öğretmenin bu anlamdaki mesleki gelişimindeki alan bilgisini güncellemesi gerektiğini düşünüyorum. Bunun yanında öğretmen olmak için en önemli unsur pedagojik formasyon. Her kuşağın farklı ihtiyaçları ve beklentileri var. Bunu çok iyi bilmek, çocuğun seviyesine inebilmek önemlidir.”

“

”

“Öğretmen öğrenme isteğini her zaman canlı tutmak zorunda. Eğer bu bizde varsa öğrenciye de tabi ki çok daha kolay ulaşacağız. [Öğrencileri] uyarın o kadar çok şey var ki [onları] öğrenmeye yönlendirmek zorundayız. Bu da öncelikle bizde başlıyor. Eğer bizde bu hevesi görürse öğrenci o da öğrenmeye çalışacaktır.”

“

BULGU VE SONUÇLAR

CUMHURİYETİN 100. YILI KAPSAMINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLER

ÖĞRETMENLERE GÖRE ÖLÇME-DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMLARINDA YAPILMASI GEREKENLER

Beceri temelli süreç değerlendirmesi
ve bireysel öğrenme kayıtlarına dayalı
değerlendirmenin desteklenmesi

Kademeler arası ortak geçiş
sınavlarında düzenlemeler yapılması

FAALİYET 4

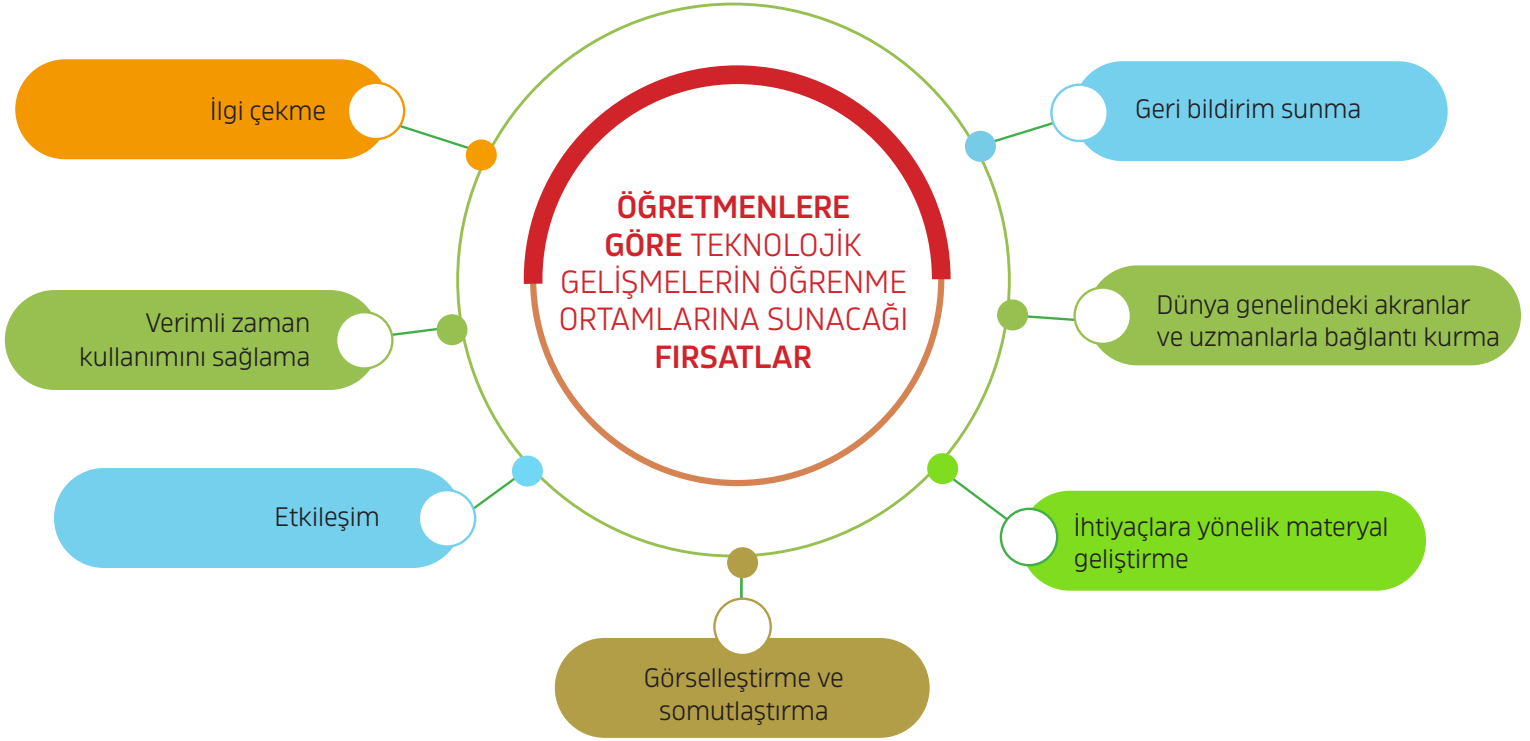
CUMHURİYETİN İKİNCİ YÜZYILI OLAN TÜRKİYE YÜZYILI'NDA EĞİTİM VE ÖĞRETİMDE ÖĞRETMENİN ROLÜ VE GELİŞİMİ

”

“Çoktan seçmeli sorulara alışık olan öğrenciler için yazılı sınavlardaki açık uçlu sorular kaygı oluşturuyor.”

“

”

“Oyunlarda hemen çocuk oyun oynarken direkt bir geri bildirim alıyor. Teknolojiyi kullandığı sırada oyunlardaki bu metodu biz öğrenmede de kullanabiliriz.”

”

BULGU VE SONUÇLAR

CUMHURİYETİN 100. YILI KAPSAMINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLER

FAALİYET 4

CUMHURİYETİN İKİNCİ YÜZYILI OLAN TÜRKİYE YÜZYILI'NDA EĞİTİM VE ÖĞRETİMDE ÖĞRETMENİN ROLÜ VE GELİŞİMİ

”

“Hani bilgisayar başında sürekli test çözen, işte oradan bilgiyi araştıran, oradan okuyan ama bunu yaparken de arkadaşıyla tartışmayan, öğretmenine gidip sorular sormayan çocuklar.. Çünkü artık teknolojik ortamda her şeye erişebiliyoruz. Artık bir yerde öğretmene bile gerek duyulmayabiliyor, çünkü açıyorsunuz oradan bir video izleyebiliyorsunuz, oradan bilgiyi öğrenebiliyorsunuz. Artık iletişim kurmayan, konuşmayan [çocuklarımız var] [...]”

“

Yapılan analizler sonucunda elde edilen nicel ve nitel sonuçların birbirini desteklediği görülmüştür. Ayrıca sekiz alt tema kapsamındaki öğretmenlerin görüş ve beklentilerinin çeşitli değişkenlikler (İBBS bölgeleri, okul/kurum türü, okul/kurum türünün resmi veya özel olma durumuna hizmet süresi) açısından farklılaştığı tespit edilmiştir.

ÖNERİLER

Öğretmenlerimizin Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılı olan Türkiye Yüzyılı'nda eğitim ve öğretimle ilgili görüş ve beklentilerini ortaya koymayı hedefleyen bu faaliyet, eğitim sistemimizin ve öğretmenlik mesleğinin geliştirilmesi için rehber niteliği taşımaktadır. Öğretmenlerin Türk eğitim sistemi ile ilgili görüş ve beklentilerine dayanılarak:

- Eğitim sistemindeki değişikliklerin saha verileri ile desteklenerek aşamalı bir şekilde uygulanması,
- Eğitimde fırsat eşitliğinin güçlendirilmesi için mevcut çabaların artırılması,
- Eğitim sisteminin ve öğretim programlarının sanatsal, kültürel, sportif aktiviteler ve 21. yüzyıl becerileri odaklı tasarlanması,
- Eğitim paydaşları arasında iş birliğinin teşvik edilmesi ve ailelerin eğitime katılımının desteklenmesi,
- Öğretmenlik mesleğinin toplumsal saygınlığının artırılması için çabaların artırılması,
- Öğretmenlerin verimliliğini artırmak için çalışma koşullarının iyileştirilmesi,
- Öğretmenlerin mesleki doyumunun ve kendilerini değerli hissetmelerinin sağlanması için var olan çabanın artırılması,
- Öğretmenlerin mesleki gelişimine katkı için ulusal ve uluslararası hareketlilik faaliyetlerinin artırılması,
- Mesleki gelişimde, eğitimde teknoloji kullanımı ve 21. yüzyıl becerilerinin kazandırılması gibi güncel eğitim eğilimleri ve konularının önceliklendirilmesi,
- Mesleki gelişim faaliyetlerinin bilgi odaklı ve tek yönlü değil, uygulamalı ve sahada gerçekleştirilen etkinliklerle desteklenmesi,
- Mesleki gelişimde faaliyet türleri arasında çevrim içi ve yüz yüze eğitim dengesinin sağlanması,
- Mesleki gelişimin çeşitlilik, süreklilik ve branşa özgülük temelinde şekillendirilmesi,
- Öğretmenlere sürekli öğrenmeyi teşvik edici destekler sağlanması ve öğretmenlerin yeni eğitim araçlarını kullanmaları için desteklenmesi,
- Öğretmenlik mesleğinin psikolojik ihtiyaçlarını anlayarak öğretmenlere psikolojik dayanıklılıklarını koruma konusunda destek ve stratejiler sunulması,
- Değerlendirme süreçlerinin öğrencilerin farklı yetenekleri ve gelişim alanları göz önünde tutularak uygulanması,
- Eğitim öğretim sürecinde teknolojinin olası olumsuz etkilerini azaltmaya yönelik stratejiler geliştirilmesi,
- Tüm öğrencilerin teknolojiye eşit erişim sağlaması için kapsamlı politikalar ve çözümler geliştirilmesi önerilebilir.

CUMHURİYETİN 100. YILI
KAPSAMINDA
GERÇEKLEŞTİRİLEN
FAALİYETLER

